

ПРАЗНИКОТ РАЃАЊЕ НА СВЕТИ ЈОВАН КРСТИТЕЛ - ИВАНДЕН

Пророче и Претечо на Христовото доаѓање, ние кои со љубов те почитуваме, не знаеме како подостојно да те прославиме. Со твоето славно и чесно раѓање се разреши неплодноста на родилката и безгласноста на татко ти, а на светот му се проповеда овоплотувањето на Синот Божи". (Тропар на празникот)

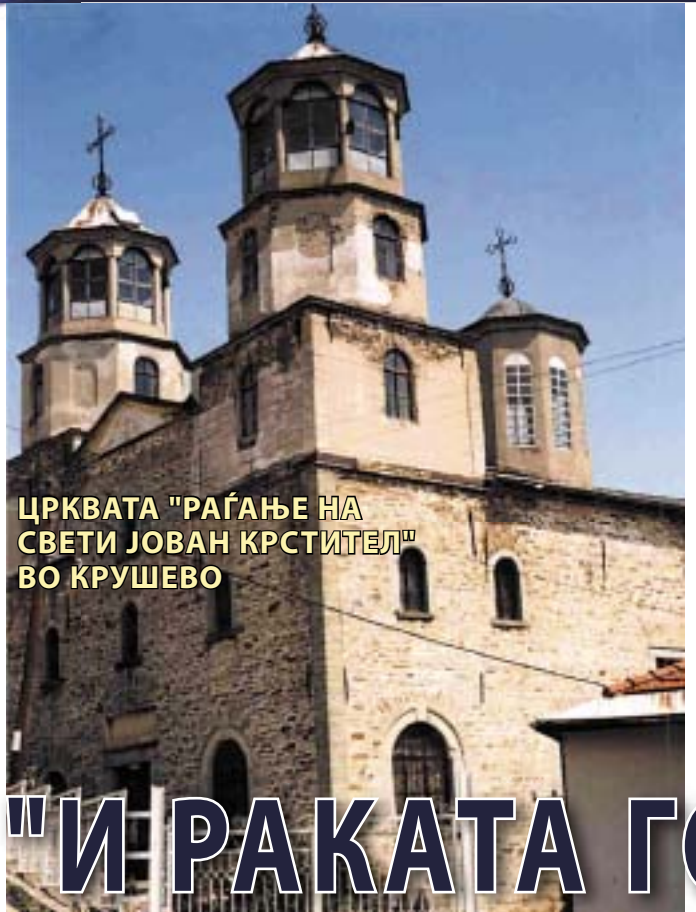
Во Светата Земја, во подножјето на Херцловиот рид, се наоѓа малото гратче Ен Карем. Оддалечен е само околу 7 км од новиот дел на Ерусалим. Ен Карем е библискиот Беит Хакерем, "Извори и лозја". Ен Карем е родното место на Св. Јован Крстител. Во ова гратче се случила Средбата, кога Дева Марија отишла да ја посети роднината Елисавета, која ја поздравила идната мајка на Исус со зборовите: "Благословена си ти меѓу жените, и благословен е плодот на твојата утроба!" (Лука 1, 42)

Во близина на Ен Карем се наоѓа Изворот на Богородица, кој е наречен Богородична чешма. Овој извор е блиску до местото каде што била куќата на родителите на Св. Јован Крстител, Захарије и Елисавета. Дева Марија која престојувала кај нив три месеци, секој ден доаѓала тука и полнела вода.

Многу цркви во околината се поврзани со настани од животот на Дева Марија и животот на Св. Јован Крстител и на неговите родители.

На едно благоритче, по само неколку минути пешачење од Богородичната чешма, се пристигнува до влезот на заградениот руски православен манастир и црква посветени на Св. Јован Пророк Претеча и Крстител. Тука се чува каменот на кој тој ја одржал својата прва проповед на народот за покајание. Во самата црква е поставена голема стаклена витрина, во која се наоѓа големо парче дрво од Чесниот и Животворен Господов Крст на кој бил распнат, како и мошти од повеќе светители. Ним им се оддава

На едно благоритче, по само неколку минути пешачење од Богородичната чешма, се доаѓа до влезот на заградениот руски православен манастир и црква посветени на Св. Јован Пророк Претеча и Крстител. Тука се чува каменот на кој тој ја одржал својата прва проповед на народот за покајание. Во самата црква е поставена голема стаклена витрина, во која се наоѓа големо парче дрво од Чесниот и Животворен Господов Крст на кој бил распнат, како и мошти од повеќе светители. Ним им се оддава

ЦРКВАТА "РАЃАЊЕ НА СВЕТИ ЈОВАН КРСТИТЕЛ" ВО КРУШЕВО

"И РАКАТА ГО

почит со поклонување, бакнување и со допир преку стаклената витрина. Тука се наоѓа и Чудотворната икона на Богородица.

Според Преданието, Франевскиот манастир и Црквата на Свети Јован Крстител се наоѓаат на местото каде што некогаш била куќата на неговите родители.

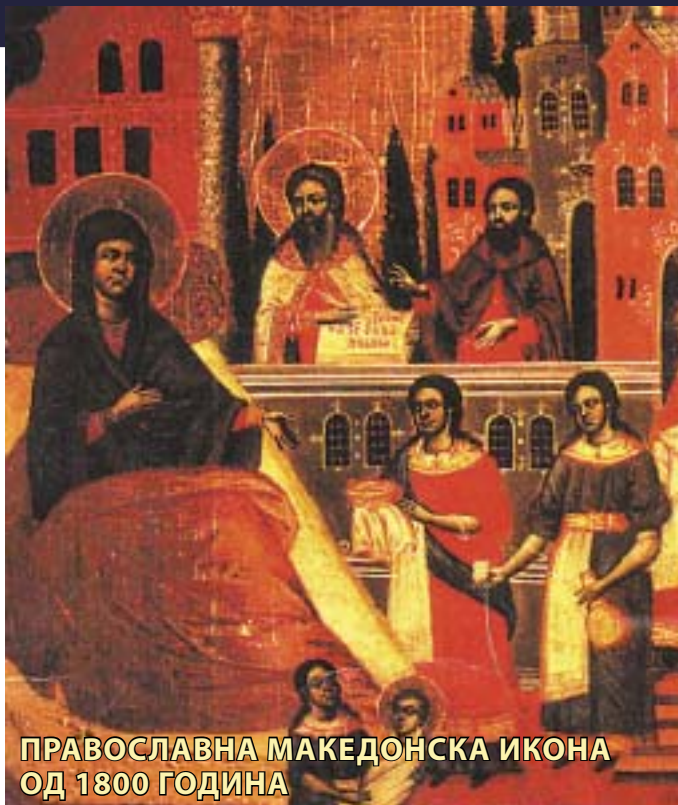
Во Христијанската историја

е познато дека првосвештеникот Захариј и Елисавета, неговата жена, биле многу стари и бесчедни. И покрај тоа, Ангелот го објавил раѓањето на Свети Јован Крстител. Еве како светиот Евангелист Лука ни пишува за тоа: "Во деновите на Ирод, царот Јудејски, живееше еден свештеник по име Захарија, од редот Авијанов; а жена му беше од ќерките Аронови и

ФРЕСКА РОЖДЕСТВО НА СВЕТИ ЈОВАН КРСТИТЕЛ ВО ИСТОИМЕНАТА ЦРКВА ВО КРУШЕВО

се викаше Елисавета. И двајцата беа праведни пред Бога... Тие немаа деца, бидејќи Елисавета беше неплодна; а двајцата веќе беа стари. Еднаш, кога тој служеше пред Бога... му се јави ангел Господов, стојќи од десната страна на кадилниот жртвеник. Захариј се уплаши кога го виде, и страв го опфати. Но, ангелот му рече: 'Не плаши се, Захарија, зашто се услиша твојата молба и жена ти Елисавета ќе роди син, и ќе му ставиш име Јован. И ќе бидеш радосен и весел, и многугумина ќе се израдуваат поради неговото раѓање. Зашто тој ќе биде голем пред Господа и нема да пие вино ниту сикер, а ќе се исполни со Дух Свети уште во утробата на мајка си; и многу Израилеви синови ќе ги врати кон нивниот Господ Бог; и тој ќе врви пред Него во духот и во силата на Илија, за да ги обрати срцата на татковците кон децата, и непокорните - кон разумот на праведните, па

**ПРАВОСЛАВНА МАКЕДОНСКА ИКОНА
ОД 1800 ГОДИНА**

вена Средбата на Дева Марија со Елисавета, на втората Захариј во Храмот, а на третата - малиот Свети Јован Претеча, кого го сокрила во ридот неговата мајка Елисавета.

Високата, горна црква има голем и убав мозаик на кој е претставено доаѓањето на Дева Марија на магаре, кај својата роднина Елисавета.

При оваа средба, Елисавета, исполнета со Дух Свети, извикала гласно: "Благословена си ти меѓу жените, и благословен е плодот на твојата утроба! И од каде со мене ова, при мене да дојде мајката на мојот Господ? Зашто, ете, кога пристигна гласот од твојот поздрав до ушите мои, радосно заигра младенецот во утробата моја. И блажена е таа, која поверува, зашто ќе се исполни она што ѝ рекол Господ". (Лука 1, 39-45)

Во близина на црквата "Средбата на Пресвета Дева Марија со Елисавета" се наоѓа мала црква на Свети Јован. Всуш-

СПОДОВА БЕШЕ СО НЕГО!"

да Му подготви на Господа народ совршен'. Но, Захарија му рекол на ангелот: 'По што ќе го разберам тоа? Јас сум стар, а жена ми веќе е возрасна'. Ангелот му одговорил: 'Јас сум Гавриил кој стои пред Бога; испратен сум да зборувам со тебе и да те известам за оваа радост; и ете, ти ќе онемеш и не ќе можеш да говориш до оној ден, кога ќе се исполни тоа, бидејќи не поверува на моите зборови, што ќе се исполнат во свое време". (Лука 1, 5-20)

За тоа време луѓето го чекале Захарија во храмот. А кога тој излегол, не можел да зборува со нив и разбрале дека имал видение во храмот. Тој тоа им го објаснувал со знаци, но останувал нем. А кога изминале деновите на неговата служба, Захарија се вратил дома. По тие дни, навистина зачнала неговата жена Елисавета, која упатувала благодарствени молитви кон Господ и пет месеци таела велејќи: "Така ми напишави Господ во деновите, во кои ме погледа, за да го отстрани укорот од мене меѓу луѓето". А во шестиот месец беше испратен од Бога ангелот Гавриил во галилејскиот град, по име Назарет, при девојката Марија за да ѝ јави блага вест дека ќе зачне во утробата и дека ќе

"Blagoslovena si ti me|u `enite, i blagosloven e plodot na tvojata utroba! I od kade so mene ова, pri mene da dojde majkata na moјot Gospod? Za{ to, ete, koga pristigna glasot od tvoјot pozdrav do u{ ite moi, radosno zaigra mladenecot vo utrobata moja. I bla`ena e таа, која poveruva, za{ to }e se ispolni она { to } rekol Gospod".

роди Син, и ќе Го нарече со името Исус. Набрзо Марија заминала кај својата роднина Елисавета во ридскиот крај, во градот Јудин:

"А на Елисавета ѝ дојде времето да роди, и таа роди син. И слушнаа оние кои живејат околу, и роднините нејзини, дека ја увеличил Господ Својата милост над неа, и се радуваа со неа. На осмиот ден дојдоа да го обрежат младенецот, и сакаа да му го дадат името на татко му Захарија. Но, мајка му одговори и рече: 'Не, туку да се нарече Јован!...И го прашаа со знаци татко му, како би сакал да го наречат. Тој побара даска и ги напиша зборовите: 'Јован му е името!' И сите се зачудија. И веднаш му се одврзаа устата и јазикот негов, и зборуваше, благословувајќи го Бога. И се исплашија сите кои живејат околу; и прикажуваа за сè тоа по целиот крај Јудејски. Сите кои слушнаа го зедаа тоа при срце и

велеа: 'Што ли ќе стане од тоа дете?' И раката Господова беше со него". (Лука 1, 57-66)

Во прекрасниот голем манастирски двор се наоѓа црквата "Средба на Пресвета Дева Марија со Елисавета". Во близина на влезот на црквата поставена е една голема икона на која е претставена оваа средба. Црквата претставува исклучително архитектонско дело. Архитектот Антонио Барлуци ја реконструирал во 1938-1939 година. Изградена е на местото каде што Богородица пред Елисавета ја изговорила Химната кон Бога: "Мојата душа Го велича Господа, и мојот дух се зарадува во Бога, Спасителот мој, оти ја погледа смиреноста на слугинката Своја, и ете, отсега ќе ме ублажуваат сите родови..." Црквата има низок и висок дел. Ниската, долна црква има свод под земјата. Сводот на црквата е украсен. Силен впечаток оставаат три главни фрески. На една е претста-

ност, тоа е пештерата во која живеел Свети Јован како дете и во која мајка му Елисавета го сокрила бегајќи од војниците на Ирод, кои трчале по неа за да го убијат детето: исплашена, возбудена, со солзи в очи, а со силна вера и надеж во Бога, Елисавета пред карпата извикала: "Горо Божја, прими ја мајката со чедото!" По Божја волја карпата се отворила, се создала пештера и во неа се скрила Елисавета со младенецот Јован. По наредба на Ирод целатите го убиле Захариј меѓу притворот и Храмот. Неговата пролеана света крв се стврднала како камен и "останала така како постојан сведок против Ирод".

Четириесет дена по убиството на Захариј, Св. Елисавета починала во пештерата. За младенецот Јован во пустината се грижел Сесилниот и Милостивиот Бог и ангел Господов. Оваа пештера е адаптирана во капела. Била откриена од царицата Елена и таа тука изградила црква украсена со мозаик.

На 7 јули (по нов календар), во целиот христијански свет се слави раѓањето на Свети Јован Крстител.

**Со благослов на Неговото
Високо Преосвештенство
Митрополит г. Горазд**